

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35503
Nom: Història de la llengua llatina
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Segon quadrimestre
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Història de la llengua llatina	OPTATIVA
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Història de la llengua llatina	OPTATIVA

COORDINACIÓ

BALLESTER GOMEZ FRANCISCO JAVIER

RESUM

Esta assignatura es cursa en el tercer/quart curs, és de caràcter optatiu i pertany a la matèria: Història de la llengua llatina.

Comprén l'estudi del desenvolupament de la llengua llatina pròpiament dita, contemplant també els seus antecedents en el marc indoeuropeu, les seues relacions preferents amb altres llengües o la seua imprompta en la conformació d'altres llengües, notòriament les romàniques. S'incidirà, en suma, en els aspectes diacrònics de la llengua llatina natural i orgànica, així com en les seues diverses varietats documentades o reconstruïbles.

Esta assignatura contribueix a desenvolupar elements relacionats amb l'educació de qualitat (ODS 4), la igualtat de gènere (ODS 5), la promoció de societats justes, pacífiques i inclusives (ODS 16), i la protecció del patrimoni cultural, la promoció de la diversitat lingüística i cultural i el diàleg entre cultures (ODS 17), tal com es reflecteix en la llengua, la cultura i la literatura llatines.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana un bon coneixement de la gramàtica del llatí clàssic i una competència de nivell mitjà o preferiblement alt pel que fa a la intel·lecció de textos llatins, requisits que, en principi, han d'haver estat adquirits després d'haver cursat satisfactòriament les prèvies assignatures de llengua llatina de la carrera. També seran necessaris alguns coneixements previs de lingüística general i més específicament de la denominada *lingüística històrica*.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Adaptar-se a diferents entorns de treball filològics

Adquirir capacitat per a identificar problemes i temes d'investigació i avaluar la seua rellevància en l'àrea d'estudi de la filologia clàssica.

Adquirir coneixement teòric i pràctic de tècniques i mètodes lingüístics aplicats a la llengua llatina.

Adquirir la capacitat de localitzar, sintetitzar i gestionar informació bibliogràfica i d'instruments informàtics en l'àrea d'estudi de la Filologia Clàssica.

Adquirir la capacitat per analitzar textos literaris en perspectiva comparada.

Adquirir la capacitat per a traduir i interpretar textos llatins de diversa tipologia.

Aplicar criteris de qualitat en el treball filològic.

Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.

Conèixer la configuració diacrònica i el funcionament sincrònic de la llengua llatina.

Conèixer les tècniques d'anàlisi de textos no literaris i la seua aplicació.

Conèixer les tècniques d'anàlisi de textos literaris i la seua aplicació.

Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

Desenvolupar habilitats per emprendre estudis posteriors d'especialització o investigació.

Dissenyar i gestionar projectes filològics en l'àmbit acadèmic o professional.

Posseir capacitat de comunicació oral i escrita en les llengües pròpies.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.

Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Concepte, fonts, metodologies

Se definix la disciplina d'*Història de la llengua llatina* i es descriuen les principals fonts documentals disponibles i les seues característiques, aixina com les metodologies gastades en el seu estudi.

2. El llatí, llengua indoeuropea

Principals característiques lingüístiques del llatí dins del marc de les llengües indoeuropees.

3. Les llengües indoeuropees d'Itàlia

Enumeració descriptiva de les principals característiques de les atres llengües indoeuropees de l'Itàlia antiga en especial atenció a l'osc i a l'umbre.

4. Etrusc i altres llengües anindoeuropees d'Itàlia

Enumeració descriptiva de les principals característiques de les llengües no indoeuropees de l'Itàlia antiga en especial atenció a l'etrusc.

5. Del llatí arcaic al llatí clàssic i literari

Principals característiques de l'evolució del llatí des de l'època arcaica fins a la conformació del llatí nomenat *clàssic*.

6. Del llatí tardí al llatí dels cristians

Traços distintius del llatí d'època tardana i de la seua evolució durant l'època cristiana.

7. El llatí medieval

Característiques del llatí de naturalesa orgànica i patrimonial durant l'època medieval.

8. Del llatí vulgar al criollo romànic

Factors lingüístics que determinaren la conformació de les llengües romàniques.

Estos continguts es plasmaran en els següents resultats d'aprenentatge:

L'alumnat ha d'adquirir els principals coneixements relatius a la història de la llengua llatina entesa com a evolució diacrònica del sistema de la llengua i també com la gestació i el desenvolupament de les seues variants de caràcter sincrònic, de manera que siga capaç de discernir en els textos llatins els elements propis de cadascuna de les varietats de la llengua llatina.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	15,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00

Resolució de casos pràctics	15,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Tots els temes seran, a lo manco, en els seus punts i continguts més importants exposats pel professor en classe. Es recomana que l'estudiant complemente els seus apunts de classe en la consulta i estudi de les obres pertinents, especialment en el cas d'aquells manuals dedicats a la descripció d'aspectes concrets pero bàsics de la disciplina. La bibliografia específica adicional que resulte especialment útil o rellevant per a cada u dels temes o assunts tractats, serà oportunament senyalada pel professor en classe.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de 2 parts diferenciades:

Tipus d'avaluació:

- Examen escrit individual: 80 % de nota final.
- Evaluació contínua de presència, actitud i participació en classes o altres activitats que s'establesquen: 20 % de nota final.

Sempre i quan l'assistència regular a classe siga, en els termes convinguts, positivament valorada fins a un 20%, per a aprovar l'assignatura s'exigirà, com a mínim, mostrar haver aconseguit un 30% dels objectius establits i competències assenyalades mitjançant la superació de la prova o proves escrites corresponents al temari. En qualsevol altra circumstància, la suma de les dos valoracions deu de representar sempre almenys el 50% dels objectius per a considerar-se aprovada l'assignatura en el seu conjunt.

Criteris d'avaluació

- Teoria: Nivell de profunditat, amplitud i precisió en el coneixement de les dades; nivell d'assimilació.
- Pràctiques: Capacitat d'accedir a les dades del *corpus* de coneiximents de la disciplina; capacitat de transmetre o idealment desenvolupar les dites dades.

L'honestedat intel·lectual és vital dins les comunitats acadèmiques, així com per a la justa avaluació del treball dels i les estudiants. Tots els treballs presentats en este curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en què es faça ús de col·laboració fraudulenta o d'una composició amb l'ajut de la intel·ligència artificial (ChatGPT o d'altres), llevat de si el seu ús forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzada pel professorat que se n'encarrega. En qualsevol cas, el seu ús ha d'estar sempre indicat en tant que font utilitzada. El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de Maig del 2017. ACGUV 108/2017.

BIBLIOGRAFIA

BALDI Philip, *The Foundations of Latin*, Walter de Gruyter, Berlín - N. York 1999.

CLACKSON James & HORROCKS Geoffrey, *The Blackwell History of the Latin Language*, Wiley-Blackwell, Malden - Oxford - Chichester 2007.

DANGEL Jacqueline, *Histoire de la langue latine*, Presses Universitaires de France, París 1995.

DEVOTO Giacomo, *Storia della lingua di Roma*, Cappelli Editore, Bolonia 1991.

MEILLET Antoine, *Esquisse d'une histoire de la langue latine*, Klincksieck, París 1966 [= *Historia de la Lengua Latina*, trad. F. Sanz & C. Rodríguez & A.M. Duarte, Ediciones Avesta, Reus 1972].

STOLZ Friedrich & DEBRUNNER Albert, *Geschichte der lateinischen Sprache*, Göschen, Berlín 1953 [= *Historia de la lengua latina*, trad. J. B. Sita-Aquino, UTEHA, Méjico 1961].

PISANI Vittorio, *Manuale storico della lingua latina*, Rosenberg and Sellier, Turín 1960-64, IV vol.